

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 72/2012-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. februára 2012 prerokoval vyhlásenie Slovenskej republiky, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, právne zastúpenej JUDr. A. M., o odmietnutí sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky Milana Ľalíka pre jeho predpojatosť v rozhodovaní vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 16/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky Milan Ľalík **n i e j e v y l ú č e n ý** z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vedenom Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 16/2011.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 12. októbra 2011 faxom a 14. októbra 2011 poštou doručené vyhlásenie Slovenskej republiky, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava (ďalej len „navrhovateľka“), podľa § 28 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej

republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o odmietnutí sudcu ústavného súdu Milana Ľalíka pre jeho predpojatosť v rozhodovaní vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 16/2011.

Vec bola v súlade s rozvrhom práce ústavného súdu na obdobie od 1. marca 2011 až do 28. februára 2012 (ďalej len „rozvrh práce“) pridelená na prerokovanie a rozhodnutie tretiemu senátu ústavného súdu, pričom sudcom spravodajcom je predseda tohto senátu.

Sudca ústavného súdu Milan Ľalík mal v rozhodovaní vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 16/2011 zastúpiť sudcu ústavného súdu Juraja Horvátha, ktorý bol z výkonu sudcovskej funkcie v tejto veci vylúčený uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 257/2011-12 zo 7. júna 2011.

Navrhovateľka uplatnenú námietku zaujatosti odôvodnila tým, že:

«Sudca ústavného súdu Milan Ľalík nie je zárukou nestranného a nezávislého rozhodnutia vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 16/2011. Pre jeho pomer k Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako účastníkovi konania, ako aj pre jeho pomer k JUDr. Štefanovi Harabinovi, ktorý ako predseda najvyššieho súdu zastupuje najvyšší súd v predmetnom konaní, možno mať vážne pochybnosti o jeho nepredpojatosti.

Sudca JUDr. Milan Ľalík pôsobil na najvyššom súde v rokoch 1992 až 2007 ako sudca, predseda senátu a predseda občianskoprávneho kolégia.

Sudca JUDr. Milan Ľalík je v dlhoročnom blízkom priateľskom vzťahu s JUDr. Štefanom Harabinom, s ktorým sa pozná od roku 1992, kedy spolu začali pracovať na najvyššom súde.

Sudca JUDr. Milan Ľalík pod vedením ministra spravodlivosti Slovenskej republiky JUDr. Štefana Harabina pracoval vo funkcii riaditeľa sekcie civilného práva Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky...

Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 260/2010-8 zo dňa 19. mája 2010 bol sudca JUDr. Milan Ľalík vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie práve pre svoj dlhoročný priateľský a kolegiálny vzťah k JUDr. Štefanovi Harabinovi...

Z uvedených dôvodov možno mať pochybnosti o nepredpojatosti sudcu JUDr. Milana Ľalíka...

Preto sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vylúčil JUDr. Milana Ľalíka z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 16/2011.»

K vyhláseniu predpojatosti sa listom z 9. novembra 2011 vyjadril sudca ústavného súdu Milan Ľalík, v ktorom uviedol:

„Po oboznámení sa s obsahom vyhlásenia sťažovateľky... uvádzam, že v rokoch 1992 – 2007 som pôsobil na Najvyššom súde Slovenskej republiky a že s jeho súčasným predsedom som v kolegiálnom korektnom a priateľskom vzťahu.

Aj napriek tomu sa domnievam, že zástupca sťažovateľky nerozlišuje medzi pojmami sudca a súd, lebo pri jeho optike by musel namietať aj ďalšieho sudcu Sergeja Kohuta, ktorý tiež od r. 1994 – 2007 pôsobil na Najvyššom súde Slovenskej republiky v rovnakých funkciách ako ja a mal určitý vzťah k jeho predsedom, teda aj Štefanovi Harabinovi; v tomto smere však námietku nevznáša.

Preto mám za to, že necítim sa byť predpojatý k danej veci, ani k účastníkom konania, ale na strane druhej sa ani nebránim tomu, aby ma konajúci senát vylúčil z jej rozhodovania.“

II.

Podľa § 27 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nepredpojatosti.

Podľa § 28 ods. 1 zákona o ústavnom súde účastník konania môže vyhlásiť, že niektorého zo sudcov odmieta pre jeho predpojatosť. Ak dôvody, ktoré vedú k vyhláseniu o odmietnutí sudcu pre jeho predpojatosť, vznikli do začiatku ústneho pojednávania, môže ju účastník konania vyhlásiť najneskôr na začiatku ústneho pojednávania. Ak dôvody, ktoré vedú k vyhláseniu o odmietnutí sudcu pre jeho predpojatosť, vznikli v priebehu prvého ústneho pojednávania, môže ju účastník konania vyhlásiť bez zbytočného odkladu. Na neskoršie vyhlásenie o odmietnutí sudcu pre predpojatosť sa neprihliada a ústavný súd už o ňom nerozhoduje.

Podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu pre predpojatosť rozhodne iný senát; odmietnutý člen senátu nehlasuje. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedajúceho.

Podľa čl. IV bodu 1 rozvrhu práce o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhoduje tretí senát, ak ide o sudcov druhého senátu.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že existenciu nestrannosti sudcu treba posudzovať podľa subjektívneho hľadiska, to znamená na základe osobného presvedčenia a správania konkrétneho sudcu v danej veci, a tiež podľa objektívneho hľadiska, teda zisťovaním, či sudca poskytoval dostatočné záruky, aby bola z tohto hľadiska vylúčená akákoľvek oprávnená pochybnosť (III. ÚS 16/00).

Obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkovi postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadržal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutia vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť (napr. II. ÚS 71/97, III. ÚS 158/08).

Sudca ústavného súdu Milan Ľalík vo svojom vyjadrení k vyhláseniu predpojatosti vznesenom navrhovateľkou uviedol, že je v kolegiálnom, korektnom a priateľskom vzťahu s predsedom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), a hoci sa necíti byť predpojatý k danej veci ani k účastníkom konania, nebráni sa tomu, aby bol z výkonu sudcovskej funkcie v tejto veci vylúčený.

Navrhovateľka námietku predpojatosti sudcu ústavného súdu JUDr. Milana Ľalíka odôvodnila jeho dlhoročným priateľským a kolegiálnym vzťahom s predsedom najvyššieho súdu JUDr. Štefanom Harabinom, ako aj tým, že z toho istého dôvodu bol uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 260/2010-8 z 19. mája 2010 vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v inom konaní pred ústavným súdom.

Plénum ústavného súdu vo veci sp. zn. PL. ÚS 92/2011 uviedlo, že prílišné formalistické pristupovanie k rozhodovaniu o námietkach voči jednotlivým sudcom by mohlo viesť k znefunkčneniu výkonu samotnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu.

Garancie nestrannosti ochrany ústavnosti predstavuje senát ústavného súdu, ktorý rozhoduje vo veci v zmysle čl. 131 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Ku každej vznesenej námietke je potrebné pristupovať s najväčšou pozornosťou a s týmto vedomím, keďže podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je jediným súdnym orgánom ochrany ústavnosti a sám musí dôsledne strážiť svoju integritu, rozhodovaciu mobilitu a nezávislosť tak, aby mohol dôsledne plniť svoju právomoc v oboch rozhodovacích zostavách. Snaha ovplyvniť výsledok rozhodovania účastníkmi konania, keďže sú iné známe predchádzajúce právne názory sudcov, je reálna aj v danom prípade, keďže rovnakú námietku ako proti sudcovi Ľalíkovi mohla navrhovateľka uplatniť aj voči ďalšiemu členovi senátu, čo však nevykonala.

Na základe uvedených skutočností senát ústavného súdu dospel k záveru, že námietka navrhovateľky netvorí u sudcu ústavného súdu Milana Ľalíka zákonnú prekážku pre nezávislý a nestranný výkon sudcovskej funkcie v konaní vedenom ústavným súdom

pod sp. zn. II. ÚS 16/2011, a preto rozhodol o jeho nevyhlúčení tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. februára 2012